

The Spirit Driven Church. Signs of God's Graceful Presence

*Terje Hegertun,
308 sider Eugene, Oregon: Pickwick Publications, 2017*

Det er de siste årene blitt gitt ut en del bøker om pneumatologi (f.eks. Amos Yong, Kirsteen Kim, Simon Chan). KV-dokumenter som *The Church Towards a Common Vision* (2013) og *Together Towards Life* (2012) løfter frem Gud Helligånd, og helt siden Vaticanum II har katolsk tenkning gitt ny plass til Ånden og Åndens gaver. Terje Hegertun viser et imponerende overblikk over denne nyere litteraturen og tenkningen, samtidig med at han er særdeles godt kjent med både klassisk pentekostal, protestantisk, katolsk og ortodoks litteratur. I tillegg har han mange års praktisk erfaring som pastor og forkynner innen pinsebevegelsen slik at han hele tiden bygger bro mellom teori og praksis.

Bokens ti kapitler spenner vidt. De første kapitlene tar for seg kirkens *esse* og kirkens pneumatologiske karakterer. Kapittel fire behandler Åndens gave, og kapittel fem henter inn pneumatologien fra John Zizioulas, Yves Congar, Jürgen Moltmann og Wolfhart Pannenberg under overskriften «God's New Reality». Etterfølgende kapitler ser på Åndens gaver og på gudstjeneste og tilbedelse. Kapittel åtte vender tilbake til «the graceful gifts», især til forholdet mellom sakrament og karisma: Sakramentene er pneumatisk gaver gjennom hva de forkynner og hva de virker. De siste to kapitlene fokuserer på den relasjonelle kirken og den forente/misjonale kirken. Det relasjonelle handler især om gjestfriheten, og det økumenisk/misjonale utfordrer til nytenkning om kirkens enhet, inspirert av pinsens Ånd, for at verden må tro.

En viktig tråd i Hegertuns tenkning er spørsmålet om karismatisk og/eller sakramental. Han argumenterer for å binde sammen disse to perspektiver. Det går rime- lig bra i forhold til protestantisk tenkning, men ikke så godt i forhold til katolsk og ortodoks teologi om sakramentene. Men selve konseptet er viktig: en kirke som er

et karismatisk-sakramentalt fellesskap og slik en bolig for Guds Ånd.

Videre underveis bruker Hegertun plass til å drøfte forholdet mellom åndsåp og vandåp og lander på en fleksibel forståelse, som også karismatisk innstilte protestanter kan være med på – at dåp i vann og i Ånden ikke er identiske, men kan finne sted samtidig. Det avgjørende for åndsåpen er imidlertid at troen kommer til. Dermed får Hegertun understreket sammenhengen mellom dåp og tro – en sammenheng som ofte er blitt svekket innen norsk folekirketenkning.

En av Hegertuns lærefedre er den katolske Yves Congar. For meg var det nytt å møte Congar i en pneumatologisk/ekklesiologisk sammenheng. I det hele tatt åpner Hegertun noen ukjente dører til sider av kjente teologers forfatterskap – Moltmann, Pannenberg, Hauerwas. Jeg savner imidlertid Kirsteen Kims forfatterskap om Helligånden.

Det er ikke noen lett bok å lese. Hvorfor blir språket og tankekonstruksjonene så pass vanskelige flere steder? Er det fordi pneumatologisk teologi er mer komplisert enn protestantisk? Eller er det fordi boken er tenkt på norsk og dernest oversatt? Det kan være noe forfatteren bør se på i neste omgang.

Knud Jørgensen

